

Peeter Arikas
Pihtla vald
info@pihtlavv.ee

Teie 15.01.2016 nr 7-1.3/12

Meie 15.02.2016 nr 12.1-1/16/186

Detailplaneeringu kooskõlastamata jätmine

Austatud härra Arikas

Esitasite Kaitseministeeriumile kooskõlastamiseks Saaremaa Pihtla valla Sagariste küla detailplaneeringu (töö nr DP-15-01) (edaspidi taotlus). Detailplaneeringu eesmärk on seitsmest elektrituulikust koosneva tuulepargi ja selle jaoks vajaliku taristu rajamine. Planeeringu järgi on elektrituulikute kogukõrgus maapinnast ligikaudu 200 meetrit.

Kaitseministeeriumi seisukohad ja nende põhjendused

1. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrusele nr 133 "Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused" (edaspidi VV määrus nr 133) kooskõlastab planeerimisalase tegevuse korraldaja planeeringu Kaitseministeeriumiga muuhulgas, kui sellega kavandatakse tuulegeneraatorit või tuuleparki. Kaitseministeerium lähtub tuuleparkide planeeringute kooskõlastamismenetluses üksnes riigikaitsealistest kaalutlustest (Kaitseministeeriumi põhimääruse § 6) ja sellest, kas kavandatavad elektrituulikud vähendavad radari töövõimet ja radarikattepildi kvaliteeti või mitte. Seejuures on aluseks kaitseministri 26.06.2015 määrus nr 16 "Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta" (edaspidi kaitseministri määrus nr 16), asjakohased Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (edaspidi ka NATO) ja Kaitseväe standardid, juhised ning regulatsioonid.

Nõuded radari töövõimele on kehtestatud kaitseministri määruse nr 16 §-ga 4, mille kohaselt on radari töövõime võime avastada ettenähtud kattealas olevaid objekte. Elektrituuliku püstitamine ei tohi vähendada radari töövõimet. Nõuded radari kattealale on kehtestatud NATO 30.05.2007.a standardiga nr DI (ADAM-ADS)(2007) 33 "Air Surveillance Analysis Baltic States Radar Coverage" (NATO konfidentsiaalne) ja NATO dokumendiga "Final Decision on MC 507, Concept for Air Surveillance" 07 January 2005 nr MC 507 (NATO piiratud) ning Kaitseväe juhataja 25.02.2009 käskkirja nr 327-K lisas "Õhuseire radarkatte rahvuslikud miinimumnõuded Eesti Kaitseväele" (konfidentsiaalne).

(kaitsemüsteeriumi põhinäitajate § 6) ja senest, kas kavandatavate elektrienergia vahendavate radari töövõimet ja radarikattepildi kvaliteeti või mitte. Seejuures on aluseks kaitseministri 26.06.2015 määrus nr 16 "Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta" (edaspidi kaitseministri määrus nr 16), asjakohased Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (edaspidi ka NATO) ja Kaitseväge standardid, juhised ning regulatsioonid.

Nõuded radari töövõimele on kehtestatud kaitseministri määruse nr 16 §-ga 4, mille kohaselt on radari töövõime võime avastada ettenähtud kattealal olevaid objekte. Elektrienergia püstitamine ei tohi vähendada radari töövõimet. Nõuded radari kattealale on kehtestatud NATO 30.05.2007.a standardiga nr DI (ADAM-ADS)(2007) 33 "Air Surveillance Analysis Baltic States Radar Coverage" (NATO konfidentsiaalne) ja NATO dokumendiga "Final Decision on MC 507, Concept for Air Surveillance" 07 January 2005 nr MC 507 (NATO piiratud) ning Kaitseväge juhataja 25.02.2009 käskkirja nr 327-K lisas "Õhuseire radarkatte rahvuslikud miinimumnõuded Eesti Kaitsevägele" (konfidentsiaalne).

Põhja-Atlandi lepingu, mis kohaldub Eesti Vabariigis Põhja-Atlandi lepinguga ühinemise seaduse alusel, artikkel 3 kohaselt lepingu eesmärkide paremaks saavutamiseks säilitavad ja arendavad lepinguosalisel eraldi ja ühiselt, pidevalt ja tulemuslikult end arendades ning üksteist aidates oma individuaalset ja kollektiivset võimekust osutada vastupanu relvastatud rünnakule. Põhja-Atlandi leping paneb Eesti Vabariigile kohustuse omada võimekust välisrünnakute tõrjumiseks nii oma territooriumi kui ka Põhja-Atlandi piirkonna kaitseks. Eesti riigile kuuluvad radarid, olles osa NATO ühtsest integreeritud õhu- ja raketikaitse süsteemist, on selliste kohustuste täitmisel üheks olulisemaks vahendiks. Eelnevalt lähtuvalt on kehtestatud ka NATO standardid, mida Eesti Vabariik Põhja-Atlandi lepinguriigina peab Põhja-Atlandi lepingust ja selle eesmärkidest tulenevalt järgima. Kaitseministeeriumi ülesandeks on tagada Eesti riigi julgeolek, millist ülesannet ei täideta üksnes avalikes huvides, vaid ka iga ettevõtja ning üksikindiviidi huvides.

Viidatud NATO dokumendid on salastatud välisteabe riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse (RSVS) § 3 p 2 mõttes. Kaitseväge juhataja käskkirja osas on tegemist riigisaladusega RSVS § 3 p 1, § 7 p 5¹ mõttes. Seepärast peab teabele juurdepääsuks olema nii teadmismajadus kui ka juurdepääsu luba.

Iga konkreetse tuulepargi planeerimissituatsioonist lähtudes analüüsitakse planeeringu kooskõlastusmenetluses muuhulgas seda, kas radarikiire sisse jäävate tuulepargi tuulikute osad võivad põhjustada: 1) müra tuulepargi piirkonnas; 2) auke radari kattealal tuulepargi läheduses; 3) sihtmärkide avastamise tõenäosuse vähenemist tuulepargi suunal; 4) vale sihtmärkide tekkimist; 5) sihtmärgi valet asukohta; 6) radari vastuvõtja üldise tundlikkuse vähenemist.

Samuti arvestatakse kavandatava tuulepargi planeeringu või tuulikute ehitusprojektide kooskõlastamisel või kooskõlastamata jätmisel tuulikute taha jääva pimedate sektori ulatust, piirkonnas olemasolevate tuulikute mõju radarile ning piirkonnas varasemalt kooskõlastatud, kuid veel rajamata tuulikute mõju radarile.

2. Õhuväe õhuseiredivisjon teostas taotluses esitatud andmete alusel 11.02.2016 analüüsi, mis on avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 9 alusel tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks. Analüüsis hinnati kavandatava tuulepargi mõju radari töövõimele, sealhulgas kattealale. Analüüsi tulemusel väheneb radari töövõime juhul, kui planeeritavale alale kavandatakse

Saaremaale Pihhla valda Sagariste külla püstitada seitsmest ligikaudu 200 meetri kõrgustest elektrituulikust koosnev tuulepark.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingvar Pärnamäe

Kaitseinvesteeringute asekanstler

Heddy Klasen 717 0165

heddy.klasen@kaitseministeerium.ee